

Noordelijke vrijheid en Italiaanse inspiratie

Het licht, de ruimte, de luchten, het kunstklimaat rond de grote groep 'Noordelijke Figuratieve' – kunstenaars voelen zich om verschillende redenen aangetrokken door Noord-Nederland. Edwin Aafjes en René Tweehuysen verhuisden er meer dan vijftien jaar geleden al naar toe. Vanaf 11 september exposeren ze in galerie Den Aniel, die zich sinds 2009 heeft ontwikkeld tot een van de belangrijkste ontmoetingsplekken voor hedendaagse realisten.

Het Noorden en het Wad hebben altijd al een grote aantrekkingskracht gehad op de uit Utrecht afkomstige René Tweehuysen. Ik kwam altijd graag op de eilanden. Dus ging ik eens kijken of ik mij ergens in Friesland kon vestigen. Dan kom je vanaf de Afsluitdijk voorbij Hartinggen en zie je dat hele gebied open liggen. Die ruimte. Het gaf me een gevoel van vrijheid. Nog steeds.

Edwin Aafjes kan dit beamen. Hij begon zijn kunstopleiding in Den Haag, voordat hij in de jaren tachtig naar de provincie Groningen verhuisde. Jazeker: de ruimte, de vrijheid, verstilling. Niet vanwege de drukte in het Westen. Daar dromp ik mij zo nu en dan met volle overgave in onder. Bóhí wórld, de ene en de andere wereld. Maar mijn vestiging in het Noorden had ook zijn praktische kanten. Ten eerste waren – en zijn – de woningen hier veel goedkoper. Ik heb een huis met een atelier én een tuin. Kom daar eens om in het Westen. De belangrijkste reden was echter Academie Minerva in Groningen, waar nog traditioneel schilderoverdragen werd gegeven door docenten als Matthijs Róling, Wout Muller en Ger Siks.

Experimenteren
René Tweehuysen (1957) heeft aan de Hogeschool voor Kunst in Utrecht gestudeerd. Ik was vooral met grafiek bezig. Abstract. En experimenteel. Ik zagde bijvoorbeeld een zinken plaat in stukken. De delen legde ik aan elkaar, en daar maakte ik afdraken van. Maar ik liep vast in die experimenten. Ik kwam tot de conclusie dat de strijd al lang gestreden is in de moderne kunst. Alles is al eens gedaan. Ga maar weer goed tekenen en schilderen, terug naar de figuratie. Maar is in de figuratie ook niet alles al gedaan? Jawel. Maar de figuratieve kunst probeert niet 'modern' te zijn.

Tweehuysen legde zich toe op portretten en mensen in interieurs. Hij kon meteen exposeren in galerie Mokum, toen al een van de belangrijkste plekken voor realisme en figuratie in Amsterdam. Een vermaakt kocht gelijk al mijn werken op. Daar vloeiden allerlei opdrachten uit voort. Portretten schildert hij nog steeds. Het recente portret Piter is een goed voorbeeld van zijn stijl. De verf is in dikke lagen en met veel textuur opgebracht. Tweehuysen gebruikt vast vaak zijn paletmes? Ja. Of een houtje of een creditcard. Het kan overal mee. Ik meng ook wel wat schrapel van opgedroogde verf van mijn palet door de verf, voor extra textuur. Dat is niet gek hoor. Kijk maar eens naar de mouwen in het joods bruidje van

Edwin Aafjes, Futuro.

Rembrandt. Daar zit een dikke verfblok, waar Rembrandt vast iets soortgelijks heeft gedaan. De textuur is ook duidelijk terug te vinden in het getekende gezicht. Een aantal delen van zo'n schilderij gaaf ik, laag over laag, voor verdere verdieping. Ik heb wat nieuws geprobeerd door de randen rond de geportretteerde wit te vervagen. Lost ogen, heet dat. Daardoor krijg je meer eenheid in het schilderij, en wint het geheel aan zachtheid.

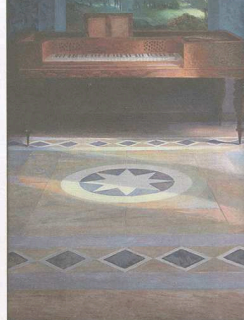
Hemelkoepel

Naast portretten schildert Tweehuysen vooral landschappen. Het liefst in de directe omgeving. Het Wad, Terschelling, de Friese kust, de kwelders. Alles is plat hier. Die vlakke vorm voor mij een enorme uitdaging. Dat vlakke land wordt soms onderbroken door een hekwerk, of biedt de kunstenaar juist ruimte om zich op fantastische luchtpartijen te rich-

ten, zoals in Herbergen zom. Onder een donkere wolk spat het zonlicht van het water en van het doek, ik krijg echt een kikk, wanneer ik in dit platte gebied onder die enorme hemelkoepel sta. En dan zie je dit gebeuren: de zon verdwijnt achter een wolk, terwijl het licht nog steeds op het water schittert. Het geeft me de gelegenheid om zo'n horizontaal werk van verticale accenten te voorzien. Dat zorgt ook voor een verbinding tussen licht en zee."

Italië

Edwin Aafjes (1981) verblijft graag in het Noorden, maar haalt zijn inspiratie uit Italië. Ik vind het

Edwin Aafjes, Tofóplano.

René Tweehuysen, Portret Piter.

René Tweehuysen, Terschelling, verbergen zom.

beerlijk om er te wandelen en om me heen te kijken. In dat heuvelachtige landschap zie je alles steeds in een wisselend perspectief: soms van boven, dan weer vanaf beneden. Het is een flitsend decor, waar overal de tijd in is gaan zitten. Alles is bedekt met het patin van de eeuwen. Toch zien we dat Italiaanse landschap niet letterlijk terug in Aafjes' schilderijen. Natuurlijk maak ik wat schetsen of foto's. Maar het gaat me vooral om het gevoel, dat ik ervaren heb. Dat gaat een eigen leven leiden. Het uiteindelijk schilderij heeft vaak niets meer te maken met wat ik gezien heb. Het is net als vroeger, toen ik pentekeningen maakte aan het strand. Die gingen niet over de zee, maar over het ruisen van de golven; het gevoel dat die plek je geeft."

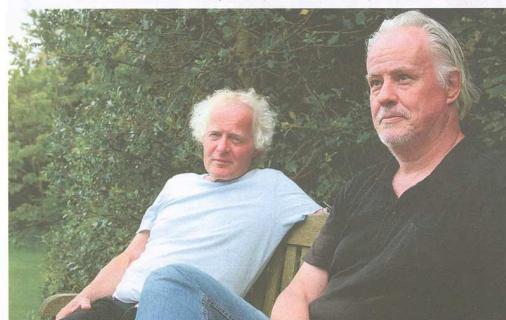
Opdrachten

In de stillevens van Aafjes is 'Italië' niet meteen terug te vinden. Na een ontbijt kan het zijn dat je door de plaatsing van slechts een blauw glas ineens het geslachte tafereel hebt voor een stilleven. Of ik schilder een stilleven van borenaf, zodat je allemaal abstracte, geometrische vormen krijgt. Ik geef mezelf graag opdrachten, om het spannend te houden."

den verwerkt, voor meer dieptewerking. Aafjes staat stil bij Tofóplano. Hier wilde ik juist dat het huis op de achtergrond hetzelfde is als het huis waar je op de voorgrond naar binnen kijkt. Niet als dat je van buitenaf naar je zelf kijkt; je bewust zijn van je eigen bewustzijn. Iemand anders hoeft dat niet te zien. Maar ik daag mezelf uit om problemen op te roepen en op te lossen. Het geeft een extra dimensie aan zo'n schilderij. Net zoals ik een stilleven door zowel de maan als de zon laat beschijnen. In de werkelijkheid kan dat niet, maar als schilder kun je dat wel. Het is dan de uitdaging om dat blauwge maanlicht en dat gelige zonlicht tot een eenheid te maken."

De een laat zich inspireren door Italië, de ander door de Waddenzee, en beide verwerken ze dat op verschillende wijzen. Toch zijn er overeenkomsten te vinden wat betreft impressionistische aanpak, een ingehouden palet en een zachte uitstraling. Aafjes' en Tweehuysen' blijft suggestie. Daarin moet je zoeken naar de juiste balans tussen gevoel en reële. Ik denk dat we dat allebei willen uitdrukken."

■ Tentoonstelling: 11 september t/m 1 november in galerie Den Aniel, www.galeriedenandel.nl

Edwin Aafjes en René Tweehuysen in de tuin van galerie Den Aniel.

GALERIE DEN ANDEL

DIEPGANG 11 september t/m 1 november 2015

EDWIN AAFJES			PROGRAMMA
AN LUTHART			6 november 2015
NEELTJE MEERMAN			t/m 17 januari 2016
DRAGO PECINCA			WAD EN OMMELANDEN
JANTINA PEPEKAMP			Jan Jansma
RENÉ TWEEHUYSEN			Hélène Grégoire
			Abel Groenewold
			Gerald Schul
			
			

Geopend do, vrij, zo en feestdagen van 11.00 - 17.00 u., za van 13.00 - 17.00 u. Tevens op afspraak. Voor extra openingstijden, actuele exposities en route:
DE STREEKWEG 1 9956 PN DEN ANDEL 0595 422726 WWW.GALERIEDENANDEL.NL